

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hónap . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 60 fillér.

Hivatalos közlemények sora 10 korona.

Nyilttéri czikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Hogy reformálunk?

Bpest, febr. 21.

Itt minálunk, szép Magyarországon az állami intézmények reformját egészen külön szisztemák szerint csinálják azok a tényezők, a kik egyáltalán jog-czimmal bírnak arra, hogy reformokat kezdeményezzenek vagy végrehajtsanak.

Mig más államokban úgy történik, hogy néhány gondolkodó elme ki-eszel valamely reformot, aztán hamarosan közli még néhány hivatott gondolkodó elmével, ezek megtanácskozzák a dolgot, s ha jónak, üdvösnek és észszerűnek látják, a maguk illetékes fórumán törvényt csinálnak a tervezetből és beviszik a gyakorlati életbe.

Mindeme művelet a szükséghez képest hamarosan végrehajtatik, a többit elvégzi az — Élet.

Minálunk már czifrában megy a dolog. Ennek illusztrálása czéljából hivatkozunk a — *közigazgatási reformra*.

Az ugynevezett újabb alkotmányos időszak beállta óta, tehát már 33 esztendeje annak, hogy a közigazgatási reformja folyton kísérti a szellemeket. Ma itt bukkán fel, holnap amott. Ma ezt az alakot ölti fel, holnap már más formában jelentkezik. Ma az egyik állambölcs melengeti keblén az ideát, holnap már egy másik büszkélkedik vele.

Az egyik azért akarja reformálni a közigazgatást, mert szerinte rossz és haszonvehetlen; a másik abban a hitben él, hogy a magyar közigazgatás rendszere elavult s a haladó idő más szervezetet igényel.

Az egyik megesküszik, hogy a közigazgatásnak ez az ága rossz; a másik ugyanezt jónak tartja és egyebütt keresi a bajok forrását.

Egyszerre aztán az egyik állambölcs neki fog és konkrét javaslattal lép elő.

Abban már aztán a rokon szellemek még is csak megegyeznek, hogy a konkrét javaslat felett való véleménymondás czéljából hívjanak egybe szakemberekből álló értekezletet.

Igy történt, hogy Tisza Kálmán uralma idejében ebben a tárgyban már értekeztek, utána jött Szapáry Gyula, alatta is folyt ilyen értekezlet, Wekerle szintén konferenciázott, Bánffy Dezső idején megint csak együtt látjuk a szaktanácskozmányt.

Tisza, Wekerle, Szapáry, Bánffy

elementek s a reform még ma is a levegőben függ.

Most Széll Kálmán is ugyanezt az utat tapossa.

Tegnap a képviselőházban nagy beszédet mondott. Ebben rátért a közigazgatási reform kérdésére is.

Neki is az a nézete, mint boldogult elődjeinek. Ő is szükségesnek tartja a közigazgatás reformját, mert a gépezet szerinte is rossz, ergő azon javítani kell.

Kilátásba helyezte, hogy e tárgyban nemsokára szaktanácskormányt tart. Tehát ezért oda jutottunk, a hol Tisza Kálmán elhagyta s a hol utána Szapáry, Wekerle és Bánffy jártak, a nélkül, hogy a Tisza korszak eleje óta egyéb változás történt volna, mint a főispáni hatalom kiterjesztése, meg a közigazgatási bizottságoknak vármegyék és városokban való szervezése.

Szapáry odáig vitte a reformot, hogy azzal a hirhadt két szakaszos törvénnyel egyszerűen eltemette a reformot.

Ma Széll Kálmán lép elő és éleszgeti az alvó leányzót.

És mi a módszere Széll Kálmánnak?

Hát az igazat megvallva, majdnem ugyanaz, a mi az elődjei volt.

Ankettét hi össze — ugymond — és szakemberek vélekedését kéri ki e nevezetes kérdésről.

Hát ezt cselekedték az ő boldogult elődjei is. Addig anketteztek, a mig az egyik-másik vezető államférfi lekerült a hatalom polczáról; ekkor aztán az utód más emberekből álló ankettét hívott össze és még egyik államférfi sem volt annyi ideig a hatalmon, hogy az ankett befejezhetne volna a tanácskozásait. És még az történt, hogy az utód nem találta jónak az előd javaslatát s másét készített azok helyett és ezekre kérte ki a szakférfiak véleményét.

És mindekkorig van egy csomó tanácskozmányi jegyzőkönyv, meg egy sereg szakvélemény, de ma sincs törvény és ma is éppen olyan rossz a közigazgatás, mint azelőtt, sőt Tisza óta még rosszabb, mint valaha volt.

Most Széll Kálmán akar komolyan hozzákezdni a közigazgatás reformjához. Ő is azon kezdi, hogy az elődjei javaslatait szépen lomtárba teszi, maga csinál másikat és azt terjeszti a szakférfiak tanácskozására elé.

Megeshetik, hogy arra még lesz ideje, hogy a szaktanácskozmányt egybehívja és nézeteiket meghallgassa.

Már most az a kérdés: lesz-e ideje arra, hogy megérelelje a kérdést és törvényt csináljon a javaslatából? Mert hát ismerjük az e fajta szaktanácskozmányokat, s tudjuk azt, hogy csak nagy idő után formálnak véleményét az eléjük terjesztett kérdésekről.

Lesz tehát most is anketkezés; lesznek jegyzőkönyvek halom számra; összekerül egy csomó szakvélemény, csak egy marad a régi állapotban: a közigazgatás reformja.

És miért?

Hát csak azért, mert nálunk kevés a gondolkodó elme, s a mit ezek is termelnek: nem bír életre valósággal.

Politikai hir.

A belügyi tárcza. M—g írja: Mig Széll Kálmán egyelőre nem gondol arra, hogy a belügyi tárczát más valakivel betöltesse, addig a szabadelvűpártnak sok mindenféle heterogén eleme annál türelmetlenebbül várja a kabinet rekonstrukcióját.

Ma pl. egy rendesen igen jól informált kormányparti képviselő így nyilatkozott: — Már senki se tudja, mit gondol, mit akar Széll. Ugy látszik, hogy Horánszkyval rendben van, mert a volt nemzetipárti kevésbé türelmetlen, mint a milyen volt eddig, de annál türelmetlenebbek mások. Sokan azt hiszik, hogy Lukács László, kinek távozását április végére várják — fog helyet csinálni Horánszkynek, de mivel a kvótakérdés áprilisig alig lesz elintézve, ez a kombináció nem jár helyes nyomokon. Mások meg azt hiszik, hogy a választásokig Széll egyáltalán nem fog változtatni a kabinetben semmit, mert nem akarja, hogy az ezálal támadható huszadékokon keresztül oly áramlatok jussanak felszínre, melyek a jövő konstellációkban zavarólag hathatnának.

És mig így a szabadelvűpárt teljesen tájékozatlan, a választások kísértete mind világosabban lép előtérbe. A Ház folyosóján már is javában folynak a választási kombinációk, de ha a kormány valamelyik tagjához ezíránt kérdés intéz valamelyik bizalmas képviselő, a válasz csak vállvonogatás.

Tény ma csak az, hogy azok a hírek, mintha Széll elejtette volna Horánszky belügyminiszeri jelöltségét, vagy elfogadta volna Szilágyiét, épp oly alaptalanok, mint azok, melyek már egy harmadik vagy negyedik jelöltnek kinevezését hirdetik perfect dolgként.

A helyzetet pedig össze lehet foglalni abban, hogy mig a gazdasági helyzet Austriával nincs rendezve teljesen, a magyar politikai helyzetben sem fog változás bekövetkezni.

Fődvarmester és börziánér.

A M. A. írja:

Bánffy báró közeledik ahhoz az időhöz, mikor nagy mondása szerint „tettekkel té-

nyező” lesz ismét. Február 28-án fogják őt ugyanis megválasztani a budapesti bankkegyesület részvénytársaság elnökgazgatójává, a mi évente százezer korona jóvedelmet jelent és ugyancsak tulságosan felbecsült ellenértéke lesz a Bánffy báró pénzügyi tudományának, melyről eddig a világ vajmi keveset hallott s mely a jeles báró földrajzi tájékozottságát véve alapul, aligha vetekedik a Kautz Gyula nemzetgazdasági tudományával.

Mit csinál a bankkegyesület Bánffy báróval, legyen az az ő dolguk. Mi azonban azt kérdezzük, mit csinál a jeles báró a fődvarmesteri méltósággal, mert hát ez magyar közjogi méltóság s az ország zászlócsai nem lehetnek egyuttal a részvényesek alkalmazottjai.

Bánffy bárónak módjában lesz a választás: mi akar lenni, fődvarmester-e vagy börziánér? Érteni ugyan egyikhez sem ért; meg nem érdemli egyiket sem, de hát választani kell, s nem volna tanácsos bevárni, a mig a főrendiházban kérnék számon ezt a nagy méltóságával össze nem férő üzérkedést. Ajánlatos volna, ha a választás után azonnal lemondana a fődvarmester ur, hogy egész mnkkasságát és egész valóját a bankügyeknek s a viczinálisoknak szentelje. Ez esetben még az ország is megtud békülni az ő új helyzetével, sőt örülni fog, hogy a bankügyek elvonják őt az intrigáktól s a tantiémek megadják neki az anyagi jólétet is, a mit mindenkinek, még a legrosszabb magyar embernek és így neki is kívánunk.

Annyi azonban bizonyos, hogy Bánffy bárónak ezen vállalkozása után az ő személyi hívei nem csufolódhatnak Széll Kálmán „leszámitolt” és „eljelzalogolt” pénzügyi tudományára fölött. Vagy talán ezen a kerülő uton akar Bánffy báró újra kormányra jutni?

Legyen így vagy úgy, de február 18-án leszámolunk Bánffy báró ur fődvarmesterségével.

Méltóság vagy tantiéme. Tessék választani. Ez az elválasztásra váró nagy kérdés a fődvarmester előtt.

A háboru.

Cronje.

Az angolok öröme a harcztérrel érkező hírek miatt nem ismer határt.

Általános az a hit, hogy **Cronje körül van zárva és hogy csapatait megsemmisítik.**

Daczára annak, hogy hírek alig érkeznek a keleti harcztérrel, mindenki bizik Ladysmith közeli felszabadulásában.

A Standard Cronje üldözéséről részleteket közöl, melyeknek legérdekesebbje és legfontosabbja az, hogy Macdonald a Koodoos-

randrifthez sietett dandárjával, hogy ott a burokat még idejekorán elvághassa az összeköttetéstől.

Módosított bur haditerv.

A burok haditanácsa a megváltozott hadi helyzet következtében elhatározta, hogy Ladysmith ostromát megszünteti, Natalból kivonul. Elhatározta azonkívül az összes hadierők visszavonását a transzváli határra. A visszavonulás már meg is történt.

A burok üldözése.

London, febr. 21.

Pénteken reggel a 13-ik dandár megtámadta Cronje utóhadát. Vagy 2000 bur megszállva tartott néhány kopját a Klipdriftől északkeletre, honnét a főcsapat visszavonulását fedezték. Két kopját rohammal elfoglaltak, de a harmadikat a burok irtóztatos tüzeléssel rendkívül csökönyösen védtek. Ezután minden módon megpróbálták a domb elfoglalását. Csapataink fényesen harczoltak. A burok állásaikat az est beálltáig tartották, azután a 84. üteg tüzelése elűzte őket. Közben a burok főserégének sikerült elérni a Klipkraalsdirtet, hol a folyón déli irányban álltek.

Egy kis csapat lovasított gyalogságot és egy üteget Klipdriften át visszavontak és a Klip-folyó déli partjára küldtek, hogy az átkelest lehetőtlenné tegyék. E csapat azonban a helyszínére érve ott látta, hogy már annyi bur kelt át a folyón, hogy állásukat ott megvédelmezhetik. Lövegeink az esthomály beálltáig folytatták a tüzelést. Tegnap reggel a burok Cronje vezérlete alatt teljes visszavonulásban voltak a Modder-folyó déli oldalán. Kitchener és Kelly-Kenny sarkukban jártak. Mult éjjel Macdonald a higlander-dandárral 20 kilométernyire erőltetett menetel a Koodoosrandrifthez sietett, hogy ott az ellenséget még idejekorán elvághassa.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

A negyvenes évek ipari mozgalmai.

Budapest, febr. 22.

A kereskedelmi szakműveltséget terjesztő egyesület mult pénteken felolvasó estét rendezett az országos kereskedelmi és iparcarnok helyiségében. Gelléri Mór, az Országos Iparegyesület igazgatója volt a felolvasó, a ki a *negyvenes évek ipari mozgalmairól* értekezett. Bevezetőleg utalt az előadó a negyvenes évek ipart mozgalmainak nagy jelentőségére; utalt arra, hogy a szabadságharcnak kiinduló pontja és némileg alapja az a békés munka volt, melyet legjobbjaink az ipar fejlődése és felszabadítása érdekében indítottak meg. Hiszen a szerény iparegylet alapítása körül nem kisebb emberek buzgolkodtak, mint Kossuth Lajos, Bathyhányi

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1900. Február 22.

A kis Fránczi.

Írta: Dr. Lázár Ernő.

Az idomtalan kétemeletes bérház lakói mind kicsődültek az udvarra és a folyosókra, a mint az már szokásos, ha valami érdekes láttnivaló adja elő magát.

A régi árkados folyosók vaskorlátja mellett lármás, kíváncsi lakók tolongtak s mint a színházi előadás megkezdése előtt a türelmetlen karzati publikum, némelyik már zugolódni is kezdett, hogy ebben a ködös hidegben milyen sokáig várakoztatják meg.

Lenn, az egyik földszintes szoba ajtaja előtt az elhízott szájas házmesterné nagy hangon magyarázott valamit az első emeleti báró szakácsnéjának s bár leereszkedő nyájaságával csak a báró cselédjét akarta kitüntetni, gondja volt arra, hogy a körülötte bámészkodó polgári cselédek is több hallják meg először az érdekes eset bővebb részleteit. A közfigyelem, melylyel elbeszélését kísérték, egészen belemélegítette a dologba s nagyobb hatás kedvéért széles vörös kezeivel élénken hadonászott beszéd közben.

Arrább a boltives kapu alatt egy szigorú rendőr fázadozott azon, hogy hivatalos hatalmával és gyöngéd káromkodásokkal visszatartsa a kapun betóduló kíváncsi embereket.

Odakinn a hideg, ólomszürke köd párányi cseppekben rakodott le a sáros aszfaltot siető emberekre s makacs kintartással fektődött végig nedves uszályával az élénk forgalmu, széles utcákon.

A kérdezősködés, lökdösés és láрма egyszerre elcsöndesült.

A kapu alatti apró kőcsozókák nehéz lépések hallatszottak s a közömbös körülállók inkább kíváncsi érdeklődéssel, mint számalommal bámultak meg a fehérsapkás mentők hordágyán mozdulatlanul fekvő, halálsápadt fiatalembert.

Hőféhar mellényére piros pipacsokat festett az átlótt melléből folytonosan felbugyogó vére s nyugodt, sápadt arcán is vékony piros fonalban futott végig lélegzet közben szájából lassan szivárogva.

A pillanatig megzavart utcai forgalom ismét helyreállott, a bámuló emberek a legközelebbi láttnivalónál már elfeledték a mentőket, meg a goromba rendőrt s a szomorú fekete mentőcsoki csöndes lépésben haladott végig a zajos utcákon, párnái között a véres ajku, halvány fiatalemberrel.

Szomorubb embert sohasem láttam életben.

Halvány, szép metszésű arcán s élénken csillogó fekete szemében mindig ott rezgett a lassu, emészto bánat örökös, fájdalmas érzése.

Nem is tudom, miért volt mindig olyan szomorú!

A monarchia tulsó feléből: Prágából került Erdélybe atyja, egy fiatal kapitány, a kinek csak négy hete volt felesége az a gyönyörű asszonyka. Ugy beszélték, hogy gyermekkoruk óta szerették egymást, de szegények voltak mind a ketten s vártak addig, a mig kevesebb kauceiót kellett letenni.

És távol a „liebe Vaterland”-tól, az ezüst levelű nyárfák között bujdosó idegen Maros-partján született a kis Fránczi, széke országban, idegen emberek között, a kiknek nyelvét, szokásait még a szülei sem ismerték.

Ez nagyon még nem lett volna olyan nagy baj, hanem Maminka aztán másnap reggel, a hogy a kis Fránczi megérkezett, hirtelen elutazott haza, az édes Csehországba. S ezen az apa, a fiatal kapitány ugy elbusulta magát, hogy az elutazást megelőzően, ott a fehérbe öltözött myrtusz koszos Maminaka aranyos szép ágya előtt, — a melyet gyönyörű virágok és karsu égő gyertyák vetek körül, — valami olyasmit csinált egy csunya pisztolylyal, hogy másnap ő is együtt utazott Prágára a szép Maminkával.

A sápadt, fekete szemű kis Fránczi pedig egyedül maradt itt a nyárfák között bujdosó Maros partján, s fogadott szüleinél magyar fucska lett a prágai cseh kapitány árva gyermekéből.

Később, a nyári szünidőkön nagyapám falusi birtokán, — épen ott, a hol az otromba vasuti hid, széles lábával bele állott a csöndesen folydogáló Maros szelid hullámaiba, — mindig együtt voltam a kis Fránczival.

A régi, oszlopos udvarház egész nap zajos volt az apró rokonok hangos kiabálásától, de a szomorú, sápadt gyermek sohasem vett részt a mi csinálanságainkban.

Jól emlékszem, — legszívesebben egyedül üldögélt az akácosz alján, a Maros mellett. Körülbelül egykoru lehetett velem, de zárkózott magaviselével határozottan imponált mindnyájunknak.

Egyszer a fiuk üldözése elől rábukkantam. Egyedül fektődött a puha zöld fűben, s egykedvűen nézte a csöndesen lefelé uszó tutajokat.

— Miért vagy te mindig olyan szomorú Fránczi? — kérdeztem tőle.

Felém fordította nagy fekete szemeit, s lassu, vontatott hangon, mintha igen gondolkodnék a feleleten, kiérdőnen válaszolta:

— Hát — né!

Nyomasztó csönd lett, s én apró csi-

gákat keresgéltem a part sekély vizében. Szigoruan meg volt tiltva nekünk a víz mellé menni, s így kétszeresen jól esett a tiltott gyönyörűség.

— Mit fog szólni mamád, ha a víz mellett lát? — kérdezte egyszerre.

— Hát a te mamád megengedi neked?

Halvány arca piros lett egyszerre, mint a vadszölő levele az első dér után, s égő szemek megtekelt nekhez könnyesekkel.

— Nekem nincs mamám! — felelte halkán; majd hozzátette: — nem is volt!

Csodálkozva néztem reá.

— Hát az hogy lehet?

— A Maros az én mamám! — válaszolta szomoruan.

Olyan különös fájdalommal nézett reám, hogy majd sirva fakadtam én is.

Eveig nem láttam azután; s mikor felkerültem az egyetemre, akkor találkoztam ismét vele.

Szép karsu ifju lett a szomorú Fráncziból, s találkozásunk alkalmával halvány arcán és fénylő fekete szemében egy pillanatra az öröm mosolyát láttam megvillanni. Jó barátok lettünk csakhamar, s ualmas téli estéken gyakran elmerengtünk a gyermekkor édes emlékein. Ilyenkor végtelen gyöngédséggel és szeretettel beszélt szülővárosáról, nevelő anyjáról, s a csöndes, szomorú Marosról, egyetlen játszótársáról.

Hanem azután is olyan szomorú volt mindig, s ha okát kérdeztem, kitérő választ adott. Szüleinél pedig nem beszélt sohasem.

Egyszer aztán, valamelyik bál után, egy vidám társasággal mulattunk tovább egyik vendéglő éttermében. Hajnal felé a kis Fránczi lépett be, felütné gallér kabátban. Halvány arca zavart volt egy kissé s fáradt, álmos szemeim meglátszott, hogy nem aludta át az éjszakát.

Közénk ült, s szokása ellenére velünk ivott tovább.

— Ne busulj Fránczi! Sohse halunk meg! biztatta az egyik széles jó kedvében.

Fránczi pedig derekasan ki is tett magáért s ugyancsak igyekeznünk kellett, ne-hogy elhagyjon bennünket az ivásban.

A cigány fázadhatatlanul játszott szüntelen s a jökevő társaság hangulata ijesztő arányban emelkedett az elfogyasztott pezsgős üvegek számával.

— A nótámat Marci! — kiáltotta.

Fránczi egyszerre, egy hajtással kiüritve a hosszú pezsgős poharát.

Mély csönd lett a teremben, s mindnyájan Fráncziára néztünk, a ki asztalra könyökölt, fejét karjaira támasztotta, s kipirult, gyűrött arcán lassan gördültek lefelé a nekéz könnyesekkel, miattal a terem füstös, fojtó levegőjében fájdalmasan rezdült végig a szomorú nóta:

— „Édes anyám is volt nekem . . .”

Mikor haza felé mentem Fránczival, a fejébe szállott mamortól szokatlanul közleny lett s karomra támaszkodva szagzagott hangon ismételtette:

— Nehéz nekem ez az élet, nagyon nehéz!

Vigasztalni kezdtem, de a mámoros emberek makaességával rántotta ki karját karomból, s a fálnak támaszkodva kiáltott rám:

— Te beszélsz? Neked vannak rokonaid, a kik szeretnek, de . . . nekem nincs senkim ezen a világon . . .

— Ne beszélj így Fránczi, hát a nevelő szüleid?

— Szüeim, — kiabálta száraz rikácsoló hangon, — nekem nincsenek szüeim! Nem is voltak soha!

Lajos, Deák Ferencz, Eötvös József, Vajda Péter, Nyáry Pál, Fáy András stb. Az ipar-egylet első dolga volt kiállítás rendezni. Így keletkeztek az 1842., 1843. és 1846-iki kiállítások. Ezek a kiállítások teremtek meg a védegyeletet, majd a kereskedelmi társaságot, a gyáralapító részvénytársaságot, az I. magyar iparműtárt, s a magyar tengerhajózás részvénytársaságot. Tehát mindazon intézményeket, a melyeket az új alkotmányos kor-szakban újra létesíteniünk elengedhetetlen követelmény volt, megcsinálták dicső eleink a negyvenek évek elején, a mikor nem a vállalkozás, hanem a hazafiság dirigált mindent. És mégis ezek a példák voltak irány-adók a mi új alkotmányos korszakunk be-vezetésénél. Szólt azután az előadó a véd-egyleti mozgalomról, a melynek rövid törté-nete fényes bizonyíték a mellett, hogy erős akarat és jóindulatú rokonszenv kevés eszköz-vel is igen sokat tehet az iparfejlesztés terén.

Ismertette a védegyelet keletkezését, programját, a vidéki választmányok szerve-zetét, s méltatta a védegyelet tevékenységét, a melynek eredménye azokból a jegyzékek-ből is kiderül, a melyek felsorolják a véd-egylet alakulása után keletkezett ipari vállá-latokat. Az 1845. év végén kiadott jegyzék szerint volt: selyemszövőgyár Pesten 7, vi-déken 11, posztógyár 14, volt 25 finom gyapju-, gyapot- és felselyemgyár. 6 szinnyomatás, 38 különféle gyári és ipari vállalat. Az 1846-iki jegyzék ugyancsak 7 selyemgyárat, 32 fi-nom gyapju-, gyapot- és felselyemgyárat (egy évi növekvés 7), 30 posztógyárat (egy évi növekvés 16), 7 szinnyomatu gyárat, 3 répa-cukorgyárat, 5 vasgyárat, 2 csinoszógyárat, 1 lisztmalom, 3 gépgyárat, 5 gombgyárat, 3 kőedénygyárat, 46 különféle gyárat sorol föl, összesen 144, a mi **egy év alatt 43 új gyár keletkezését jelent.**

Nyilatkozat.

Alóírtak ama hazafias, nagy hord-erejű mozgalomról, a mely a hazai ipar és termelés támogatása érdekében országsszerte megindult, örömmel érte-sülvén, ahhoz való készséges csatlako-zásunkat bejelentjük:

Kolozsvár:

Solymosy Olivér, gépgyáros. Solymosy Olivérné, gyárosné. Elias Miksa, hivatalnok. Richter József, hivatalnok. Huszár Elíz, hi-vatalnokné. Brosy Gyuláné, főkönyvvizsgáló. Bá-nyay Kálmán, vállalkozó. Bányay Kálmáné. Szathmáry Erzsé. Ifj. Bányay Kálmán, hiva-talnok. Bányay József, magánzó. Bányai Kál-máné. Krausz András, mechanikus. Klein Ottó, mechanikus. Szathmáry Nándor, hiva-talnok.

Egyleti élet.

Az „Erdélyi Múzeum-Egylet” bölese-let, nyelv- és történettudományi szakosztályá-nak 1900. évi febr. hó 24-én (szombaton) d. u. 5 órákor az egyetem böles. kara II. sz. tantermében tartandó felelőválasztó ülést tart. Tárgyai: 1. Dr. Csengeri János: Aischylos „Persák” cz. drámájából (műfordítás). 1. Dr. Versényi György: Népmondák gyűjtése.

A „Báró Hirsch Mór”-egyesület helyi választmánya f. hó 21-én tartotta tisztújító ülését Hory Béla diszelnök vezetése alatt. A gyűlésen a választmányi tagjai szép szá-mban jelentek meg. Megválasztották egyhan-gul elnöknek Deaky Albertot, alelnököknek dr. Kádár Jánost és dr. Eisler Mátyást. Szintén egyhangulag választották meg a többi tiszt-viselőket is, kiknek soraiiban legnagyobbbész-t a mult évi buzgó tisztviselőket látjuk.

A helybeli kertészeti egyesület választ-mánya ülést fog tartani febr. 24-én délután 5 órákor, mire a választmányi tagokat tisz-telettel meghívom. Az ülés tárgyai: az 1900.

Ismét belém kapaszkodott, s a mint megindultunk a néptelen, ködös utcán, ova-tosan körülnézett, nem hallja-e valaki s aztán fölembe hajolva halkán mondotta: — Te . . . én . . . én megöltem a szü-leimet!

... Becsületemre mondom . . . és ez a rettenetes gondolat nem hagy nyugodni egy pillanatra sem . . .

Kimondhatatlan fájdalom ömlött el fel-dult arcán, s ideges, félénk hangon foly-tatta: — Végnélküli álmatlan éjszakákön gyak-ran megjelenik előttem szép fiatal anyám hóhéher menyasszonyi ruhában . . . fehér myr-tusz koszorúval fején . . . s rideg csendes szobámban az ágyamra támaszkodva órákon át sir szüntelenül, a nélkül, hogy egy szót szólna hozzám . . .

Ma reggel már nem bírtam kiállni ezt a rettenetes szemrehányást, s elrohantam hazulról, ki a ködös éjszakába . . .

... Mikor másnap találkoztam vele, hideg és tartózkodó volt, mintha megbánta volna, hogy egy pár perezig bizalmas volt valakihez — először életében!

A többi a kővér házimesterné beszélt el nekem.

A ködös utcán lassu lépésben hala-dott végig a sötét mentő kocsi, mint a hogy a nehéz beteget szökták vinni.

Az egyik fordulónál a kocsi ablakán kihajolt az egyik fehér sapkás mentő s hal-kan mondott valamit a kocsisnak.

A kocsi pedig bele fujt az éles jelző sipba, a lovak közé csapott s a szomom fekete kocsi sebesen hajtott el a nagy sárga kórház éhezőn ácsorogó kapuja — előtt . . .

évi költségvetés, jelentés a mult évi üzemből és az új üzemből megállapítása, a mult évi számadás, folyó ügyek. Ülés helye főter 2. számú ház, I. emelet. Dr. Gidófalvi István elnök.

SZÍNHÁZ.

Bibliás ember. Kienzl operájának tegnapi előadása is azok közé tartozott, melyeket inkább szeretnénk egy félig átlátszó tüll függönyön át nézni. A szereplők nagy része tud ugyan énekelni (és pedig jól), de a játék művészetének még mindnyájan cse-csemő-korát élik. Az pedig egy kissé farszító, hogy egész este olyan embereket lásson az ember, kik folytonosan a két balkezüikkel folytatnak háborút. Eltekintve ettől, kétség-telen, hogy Mezei-nek legjobb szerepe a „Bibliás ember”, melyet olyan szépen énekel, hogy szívesen hallgatjuk; míg botokud stíli arcfestése valórággal elrettentő. *Mányai* (János) éneke a képzett, jóízű és tehetsé-ges énekesre vall; de hiába, ez a szerep a játékot illetőleg kész művészt követel. Egy kiforratlan, fiatal művésznek sem elég rutinja, sem elég megfigyelésen alapuló tapasztalata nincs hozzá. E nélkül nincs illúzió s még kevésbbé van egy olyan lehetetlen maszkkal, melynél az ősz paróka alól három ujjnyira kilóg a természetes haj. *Fehér* a kúrator rövid, de farszító és nehéz énekrészt meg-lepő biztossággal énekelte. *Wlassák* Mártát, *Korányi* Magdolnát jól énekelte; játékról sem egyiknél, sem a másiknál nem igen es-hetik még szó. A balkezüség alól kivételt képez *Nyárai* (Schnappaf), ki az első fel-vonásbeli valezert lendülettel énekelte és *Leóvey* (Zitterbart) ki teljesen bevégzett ko-mikus alakot mutatott be a szabó szerepé-ben. Az összes jó volt, s ezért Stephanides karmester is kiérdemelte a dicséretet. (b. á.)

Műsorváltozás. A *Göygy rabszolgá* mára hirdett előadása Székely Irén kedtsége miatt elmarad s helyette a következő három apróság kerül színpad: *Titánok*, *Anyósok*, *Pajkos diákok*.

Újabb műsorváltozás. A tegnapi megvál-tozott műsor ma ismét változást szenved. *Fáy* Szeréna és *Székely* Irén betegsége miatt a mű-sor akként változik, hogy pénteken *A csikós*, szom-baton *Lili* és vasárnap este *A cigány* kerül színpad. *Adorján báró* premierje tehát jövő hétre marad.

Czigány — Csikós. Ez az a két szerep, melyben *Szentgyörgyi* István olyan nagy diadalt aratott a budapesti Népszin-házban. Általános óhaj volt, hogy tűzze ki ezt a két darabot a kolozsvári színház igaz-gatósága mielőbb, hogy a közönségnek al-kalma legyen az érdemes művészt óvációk-ban részesíteni. Ez az óhaj most teljesül. Az énekesnők minden operettelőadást le-mondtak s a műsor teljesen megváltozik. Az előre kitűzött darabok helyett *Szigligeti* főntemlített két népszínművét adják és pedig a *Csikós*-t pénteken, a *Czigány*-t vasárnap. Felhívjuk a közönség figyelmét erre a két előadásra.

Hegedűs Gyula a Nemzeti Színházban. Hegedűs Gyula, a Vigszínház tagja valószínűleg a Nemzeti Színház tagja lesz. Egyik fővárosi lap írja, hogy mihielyt a Vigszínházzal kötött szerző-dése lejár, a Nemzeti Színházhoz fog szerződni.

Dóra.

ANGOL REGÉNY.

— **Swerdnáth.** —

Az Ellenzék részére fordította: **AMICA.**

XIV.

(Folytatás.) (42)

Örülök, hogy a kisasszony eljött, mert, ha van valaki, a ki ötöt lecsendesítené és észre téríteni tudja, ugy az a kisasszony én én mindig azt mondom!

Tuckerné beszédes volt, mint mindig. Dóra végre kinyitotta annak a szobának az ajtaját, melynek az ablakában a felügyelő leányának az arcát először látta. Az most elsőtettedve és haragosan fordult feléje, amint belépett.

— Tény, hogy Mari még akkor sem lett volna szép soha, ha fiatal éveinek az erejével és egészséggel bírt volna. Sovány-ságában és tömött szemöldökei alatt nagy sötét szemeknek a szuró fényességében az atyjához hasonlított — de más különben az egész arcának a kifejezése oly teljesen kü-lönbözött, hogy ezt a hasonlóságot is gyengítette.

Az a tény, hogy alakja a növésben visszamaradt és nyomorék volt, az ágyán levő vánszokos és takaró által, mely könnye-dén felibe volt vetve, el volt takarva, nagyon tömött fekete haja, de az egyedüli szépsége, egy nehéz fényes fonadékban volt a fejére feltéve. Fekete szemöldökeinek a haragos összehúzásából eltűnt valami, a mint Dórát belépni látta, de azért Mari nem mosolygott.

— Ugy, tehát Foliot kisasszony eljött. Már azt mondtam magamban, hogy ő bizo-nyosan mindenről megfeledezett.

— Ki? kérde Dóra nagyon nyugodtan, mialatt újai még mindig azt a kezét szorí-

Sztrájk a tanítóképezdében.

Újra ezt a címet kell használnunk, mert a sztrájk tegnap szünetelt ugyan egy pár órán át, de csakhamar véget ért s foly tovább az ex-lex állapot.

Már tegnap megírtuk, hogy Kozma Ferencz tanfelügyelőnek sikerült az ifjuságot rávenni arra, hogy hagyjanak fel a sztrájkkal és térjenek vissza az intézetbe, mert sérel-meik a lehető legrövidebb idő alatt orvosolva lesznek.

Az ifjuság engedett is a tanfelügyelő felhívásának s tegnap délelőtt bevonult a k-magyar-utcai internatusba. Ott költötte el az ebédjét is s azután ámentek a Lázár-utcai intézetbe, az előadások meghallga-tására.

Utközben azonban megdöntötték a dol-got s midőn az intézetbe értek, elhatározták, **hogy mindaddig nem vesznek részt az előadásokon s nem térnek vissza az internatusba, míg Orbók igazgató el nem hagyja az internatusi épületet.**

Midőn a tanárok délután 2 órákor meg-jelentek az előadások megtartására, nem tudták elképzelni, hogy minő újabb sérelem esett az ifjakon.

Azonnal megkérdezték, hogy miért álla-nak künt az udvaron? miért nem mennek be a tantermekbe?

Erre a legnagyobb elkeseredés hangján jelentették ki, hogy ők Kozma Ferencz tan-felügyelő igazgatótól többet vártak s **inkább kések haza menni szülőikhez, de addig benem tesszik többé lábukat a tantermekbe, sem az internatusba, míg Orbók Mór igazgató ott lakik.**

A tanárok megpróbálták lecsendesíteni az ifjuságot, fáradságuk azonban kárba ve-szett, mert az ifjuság továbbra is megma-radt feltett szándékánál.

A tanárok ekkor Kozma Ferencz tan-felügyelőért telefoniroztak, a ki nemsokára megis jelent s felhívta az ifjuságot, hogy kövesse őt a terembe.

Alig vonult be az ifjuság, a tanfel-ügyelő megható beszédet intézett az ifjuság-hoz, rámutatva többek közt arra, hogy a to-vábbi tüntetéssel csak magának árt az if-juság.

Mindhiába volt e szép beszéd is, az ifjuság megmaradt határozatánál s a tanfel-ügyelővel szemben is kijelentette, hogy mind-addig távol tartja magát az intézettől, míg Orbók ott lesz.

A tanfelügyelő látva, hogy az ifjuságot nem bírhatja rá a vissza térésre, kijelentette, hogy a vizsgálatot már ma reggel megkezdi. Ebbe az ifjak belenyugodtak s aztán elhagy-ták az intézetet és ki-ki elhúzódott a város-ban levő lakására.

A vizsgálat.

Ma reggel 8 órákor kezdetét vette a vizsgálat, mely Kozma Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő vezetése alatt rendes mederben folyt egész délelőtt. A növendékek kihalla-tása előtt átnézték az előiratokat a vád és védelmi irásokat.

Azután sorra került a növendékek osztályonként és egyénenkénti kihallgatása. Fel-szóllítottak az ifjak, hogy sérelmeiket és pa-naszukat adják elő.

A délelőtti folyamán az első osztály 42 növendékét kihallgatták ki.

Ha ily gyorsan fog folyni a tárgyalás, remélhető, hogy estig befejezik a kihallgatá-

tóttak, mely fehérebb és sokkal finomabb volt az övénél.

A leány éles, sovány arca hirtelen el-pirult, majdnem a szégyen pirjával.

— Természetes, hogy az atyámat ér-tem, Dóra kisasszony, tudja azt.

— Igen és sajnálva mondom, hogy tu-dom, Mari, maga nem lehet oly háládatlan, hogy még saját maga előtt is úgytegye ma-gát, mintha azt gondolná, hogy az a párat-lan jó atya el tudna felejteni valamit, a mit magáért kell tennie?

Abban, hogy ő a nyomorék leánynyal így beszél, nem volt semmi új. Az első nap-tól kezdve, hogy Dóra a kottageba lépett, néha ilyen enyhe szavakkal, mint most, néha sokkal élesebben megdorgálta és fékezte a másikat, az ő szünetlen zsörtölődései és pa-naszai miatt és atyjának az igényeit elibe tartotta, kinek határtalan odaadását és sze-retetét az oly gondatlanul fogadta el és oly kegyetlen hidegséggel viszonzotta.

Ha ugyan ezt a kísérletet más valaki próbálta volna megtenni, Mari még keserűbb szavakra és haragjának élesebb kimutatására ingerelte volna, de Dóra első megjelenése óta szabadalmazott egyén volt Boone Mari előtt.

Azzal a kora érett éles látással és érte-lemmel, mely az övéhez hasonló esetekben gyakran mutatkozik, ő a másikat a kultu-rált értelmét és erős természetét hamar fel-fedezte és méltányolta és szépség szerető zemei gyönyörködtek a Foliot kisasszony szépségében; az a vidámság, mit az az ő egyhangú életéből hozott, becses volt és né-lkülözhetetlen — sokkal becsesebb, minthogy rossz kedvének, szélszélének, vagy haragja kielégítésének feláldozza. — Azon felül, a leányt az ő természetes önszeretete és öntu-datossága arra késettették, hogy ha teheti, mindenkiért jól legyen, főleg Dórának, a ki

sokat, hólnap megozzák a határozatot és megteszik a felterjesztést.

A tanfelügyelő a vizsgálat tartamára a növendékeknek megengedte, hogy ott hálja-nak, a hol a sztrájk alatt elhelyezkedtek. Együtt arra is felhívta őket, hogy magavi-seletüket további észrevételekre okot ne szol-gáltassanak és saját érdekükben kiméljék meg őt olyan intézkedések fogantatba vételétől a mit ő sajnálattal rendel el.

A fiatalság előterjesztését a miniszter a tanfelügyelő kezeihez leküldötte, egyuttal ismételtlen teljehatalmat adott Kozma Ferencz tanfelügyelőnek arra, hogy saját hatáskörébe rendezze az állapotokat.

Ének a sztrájkról.

Dicső sztrájk! Üdvözöllek én,
Hogy végre kis körünkbe szállsz.
De hát mi bajod esett, hogy
Munkásokkal nem ezimborász?
Tanító képzőbe is már
Öreg vagy és tanulni rest,
Ha akarod, hogy tapsoljunk,
Helyedet ugy, másutt keresd.

Az volna csak az isteni,
Örömtől zengne völgy s mező:
Ha sztrájkolna adóssal
Szemben, minden hitelező!
Ha sztrájkolna minden torok,
Melyen a bor vigan szalad:
Nem volna többé olyan ur,
Ki ordít s részeg, mint a csap!

Ha tolvaj, züllött csücselék
Egyszerre sztrájkot kezdene:
Zsebbe dugva melegedne
Az éber rendőrség keze.
Ha sztrájkolna a gyors idő,
Megállva, mint fortélyos ló:
Nem vőnőne a menyecske
S nem jarna le a sok váltó.

Hátha még a végrehajtók . . .
Ursten — mily merész álom —
Oh milyen tapsvihar zugna,
Bőgne a kerek világon!
Ez lenne ám — hallod öreg —
Minden sztrájkok koronája:
Trancsin-téren sem peregne
Liczitáló dob lármája!

És ha a poéták között
Útne ki a sztrájk egyszerre . . .
Repedt dudám rólad oh sztrájk
Akkor hogyan énekelne?
De nem! Lantom hurja feszül
És száll a dal és zeng a lég . . .
Bezugva völgyet bérczeket
Dicső sztrájk — üdvözölve légy!

(t. p.)

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, február 22.

— **Korai tavaszodás.** Szokatlanul korán kezdett az idén enyhülni a levegő. Erdély külön-böző tájékaírók vesszük az értesítést, hogy min-denfelé felisk a rügy, bontakoznak kifele a fák levelei. A mai nap reggel 7 órákor a kolozsvári füzeltvezetőiségnek érkezett távirati jelentések szer-int az időjárás egész erdélyi részeken csendes.

A legelőbb helyen borult. Havazás, vagy esőzés sehol sincsen. A hőmérő mindenütt felül van a fagypontra 1—5 fokkal.

minden tekintetben felette állott a töb-bieknek.

Mig ellenben a kis lady Évát, a ki kü-lönböző időkben fáradságot vett magának a betegleány iránt szívességet mutatni, kelle-mellen modorával és kiméletlenül durva sza-vaival szinte elkergette onnét. — Ha valaha Mari szíves volt az atyjához, ha valaha vi-dám és nyájas szavakkal fogadta, vagy meg-eskoltta és mosolygott a helyet, hogy türel-metlenül és zord arccal nézzen rá, az mindig a Foliot kisasszony látogatása köz-ben vagy azután történt. — Most, a mint elpirult, félig önkénytelen mentegetőzés volt a hangján.

— Ó gyakran feledékeny, — mormogá és aztán — Dóra kisasszony, én nem akarok háládatlan lenni.

Megeskoltta a kezét, mely még min-dig az övét tartotta; ez által a mentegető-zését még nyitabban jelezte. Dóra így értel-mezve azt, lehajolt és a sápadt arcot köny-nyedén megcsókoltta, s a széles karimájú ka-lapját levéve, leült a Mari ágya mellé.

— Mari, most nem tudok egy egész óráig itt maradni. Megígértém a nagy bátyámnak, hogy a hat órai teázásra otthon leszek, de addig szabad vagyok. A munkájához hoztam selymet — itt van. Örülök, hogy olyan szépen és gyorsan halad vele!

Elővette a munkát, melyről beszélt, tü-öltéssel varrott virágokat — és apróra meg-vizsgálta.

A nyomorék leány vékony kis kezei bámulatosan ügyesek voltak és a különböző színek jól voltak alkalmazva. Dóra őszintén megdicsérelte és melegséggel tette azt.

— Mari, maga nagyon jól és szépen dolgozott!

Ámbár én tanítottam magát, alig hi-szem, hogy ilyen jól tudni megvarrni. És most mit csináljak, mig maga folytatja? Tu-

— **Szakosztályi gyűlések.** Kolozs-vár város közgyűlésének szakosztályai tegnap folytatták a zárszámadás tárgyalását. A bevé-teleken teljesen át mentek. A részletes tár-gyalásnál a legelő bérök jóvedelmének csök-kénése szolgáltatott eszmecserét okot. A bevétel ugyanis 2448 frtal mögötte állott az előirányzatnak. A 2000 hold területről a vá-roos pénzárába csak 11186 frt bérösszeg folyt be. E tárgyhöz szakszerűen szólt hozzá Ba-nigni Sámuel és Salamon Antal tanácsos. A gyűlés a gazd. szakosztálynak figyelmébe ajánlja, hogy a jóvedelem növelésére tegyen javaslatot.

A városi téglagyár a mult évben 1 millió téglá készlettel zárta le a termelési évet. Ennek következtében 3000 frtal keve-sebb volt az előirányzott összegnél e czimen a bevétel. Bizottság kiküldését javasolják, mely ha leszállított árért is, értékesítse a téglát, mert annak értéke az állás követke-zésében csökken. Ugyan ez a bizottság tenne további javaslatot a téglagyár fenntartására nézve is.

A bérkocsik jóvedelménél felmerült Noé eme hárkának szabályzata is. Ezt a szabályzatot leküldte a miniszter kiegészítés végett, mert az nagyon novellászerűen volt készítve s nem képezett önálló szabályzatot. Az előadót felhívták, hogy e szabályzatot állítsa össze s hozza a közlelbbi gyűlésen napirendre. Egyuttal mindenik bérkocsi állo-máson köztisztasági tekintetből aszfalt bur-kolatot és vizesapot javasolnak.

A mult évben ötven ezer frt városi pótdó maradt hátralékban. A gyűlés ezt vizsgálattárgyává óhajlja vétetni, kapcsolat-ban az adóhivatal vizsgálatával, hogy a lé-tező bajok orvosolhatók legyenek.

Kolozsvár városának ha vannak tartó-zásai, ezzel szemben vannak követelése is. A főszámvevőt felhívták, hogy a követelése-kekt táblás kimutatásban tüntesse ki, hogy a hátralékok beszedéséről lehessen ideje korán gondoskodni.

A kaszárnyák tengeri kigyója is napi-rendre került a szakosztályokban. Kimuta-tandónak tartják azt: mibe kerültek, mi az értékük, mennyivel tartozunk a laktanyák épi-téseért és mit jóvedelmének?

A szakosztályi gyűléseket dr. Nagy Mór polgármester helyettes vezette. Őt városatya volt jelen az elején, három időközben eltá-vozott s így két városi képviselő „nagy ér-deklődése” mellett folyt a további tanács-kozás.

— **Szvacsina Géza igazságsze-retete.** Említettük a multkor, hogy a volt regálé bérölőség eltagadta több kolozsvári pol-gár által befizetett borítal adó megfizetését, s a polgárokat a főkapitányság elé hurezo-ltatták s ott azokat, a kik időközben elveszi-tették a fizetés teljesítéséről szóló bárczáju-kat, itéletileg kényszerítették a borfogyasztási adó másodsorzi lefizetésére. E miatt panasz adatott be Szvacsina Géza kir. tanácsos pol-gármesterhez, a melyben egyik 63 frt ősz-szeg másodsorzi megfizetésére eltiltolt polgár orvoslást kér. A polgármester azonnal felvi-tette az összes iratokat, a panaszost is fel-kérlette s a vizsgálat rendjén meggyőződött arról, hogy mintegy 150 kolozsvári polgár ellen hozatott az adó másodsorzi megfi-zetésére marasztaló ítelet. Azonnal elrendelte, hogy ez ítéletek kiadásának elejtésével köte-leztessék Káhan Náthán czég könyveinek be-mutatásával annak bizonyítására, hogy az adókat tényleg nem fizették-e be? Ez igaz-ságos intézkedés nagy örömet okozott a méltatlanul zaklatott polgárság körében.

— **Új egyetemi építkezések.** A kultuszminiszterium a kolozsvári kir. m. tud.-egyetemmel kapcsolatos Karolina kórház elmegyógyászati osztályának felépítése alkal-mával teljesítendő föld-, kőműves-, elhelyező,

dom, hogy soha sem érzi egészen jól magát, mig az újjai nincsenek valamivel elfog-lalva.

Beszélgessünk, vagy olvassak magának? Mennyire haladt a Monstone-nal is, hogy tetszik?

A Mari örömet a könyvek képezték és arcának és hangjának több élénkségével válaszolt és vidámban, mint a mennyi addig mutatott. Ő pompásan haladt a Moonstone-nal, mondá; de természetes, hogy ő nagyon jól tudja, hogy a grémántot ki vette el és az egész misztériumnak az alapját ősméri. Az az ocsmány Ablewite Godfrey kellett, hogy legyen, mert más nem lehetett.

— Mari maga nagyon éleselméjű! — és Dóra nevetett. Midőn maga az én sze-gény kis regényemet olvassa — ha ugyan valaha nyomtatásban megjelen — félek, hogy már az első fejezetnél kitalálja a végét.

Soha sem leszek képes annak a titkát ugy megtartani, a hogy Wilkie Collins teszi. Midőn először olvastam a Monstone őszin-tén megvallom, hogy én egyszer sem gon-doltam Ablewite Godfreyre.

Folytassam?

— Dóra kisasszony, maga azt nem te-heti, mert az elő kötetet bevégeztem és Cur-zon ur még nem hozta el a másikat.

Ő mindig csak egy kötetet hoz, mert azt mondja, hogy nem tudnék mértéket tar-tani és többet olvasnék, mint a mennyi a szememnek jó. Pedig én azt gondolom, hogy azt én tudom legjobban megítélni! Merem állítani, hogy elteltik egy hét, mielőtt a mási-kat elhozni eszébe jut! — Gyakran kívánom, hogy bár tudnák az emberek, hogy mi az ebben a borzasztó szobában az ágyhoz lán-czolva fektüdni!

(Folytatása következik.)

kőfaragó-, vas-, ács-, cserépfedő-, bádigos-, burkoló-, padozati-, asztalos-, lakatos-, mázó-, üveges-, szobafestő-, asfalt-, Rabitz rendszerű válaszfalak-, kövezés és telekrendezés munkák elkészítésére árjelítést hirdet. A költségvetés **705.384** korona és 8 fillérben van megállapítva. Az ajánlatokat **márczius 16-án** déli 1 óráig kell benyújtani Bpestre a közoktatási miniszteriumban.

— **Váltohamisító vistai asszonyok.** Egy egész sereg vistai asszony és ezek férje alál ma a kolozsvári kir. törvényszék előtt. Bűnük az, hogy „váltókon aláírásokat hamisítottak, a váltókat nem egyenlítették ki és a lefoglalt ingóságokat bivalók, szénakazal, stb. az árverés előtt eladták s így az árverést meggyújtották. Szallos Ilona férjzett Gáspár Mártonné, özv. Kerekes Mártonné, Bartha Erzsébet, Mátyás István bita és neje, András András és Gáspár Jánosné ülték a vádlottak padján. A váltó manipulációban Mátyás István titu volt az íródeák. A neveket ő kanyarította a „vekszel” alá. Felesége behozta egyik kolozsvári bankba s nagyon megőrültek, hogy itt pénzt kaptak az írásra. Mikor lefoglalták az ingókat, özv. Kerekes Mártonné és Gáspár János megvásárolták. Okirathamisítás és sikasztás címen kerültek bajba a jó falusiak. Csizsér Károly volt a bíróság elnöke, dr. Gáspár Miklós és dr. Issekutz Gyula a szavazó bírák. Az ügyészséget Göllner Béla képviselte. A vád- és védbeszéd után délutánra haladva az idő, elnök kihirdette, hogy a tárgyalás délután fél 4 órakor folytatottatik.

— **Dr. Kenyeres Balázs** egyetemi tanár, a büntető perrendtartásra vonatkozó előadásait hetenként kétszer; hétfőn és pénteken d. u. 5 órakor fogja tartani a jogászok 1. számú tantermében. Külön meghívók nem küldetnek sem, az előadások nyilvánosok.

— **Első kolozsvári általános iparszövetkezet.** A kolozsvári első ált. iparszövetkezet beltorda-utcai árutárának a raklára [időről-időre gazdagabb kolozsvári ipar-cikkekben. Különösen a műszakkal és kárpitos ipar igen szép butor tárgyakkal van képviselve. Előkelő családok sűrűn vásárolnak és tesznek megrendeléseket.

A ruházati és lábbeli ipar, valamint a háztartáshoz szükséges edények, porcelánbéli, cserép és más agyag tárgyak gazdag kollekciója látható. A lábbeli iparhoz szükséges bőrk és egyéb árak raklára mind gazdagabb arányokat ölt. Mely előnye ez árutáráknak az, hogy háta mögött 300 iparos áll, kik csaknem minden iparágat képviselnek. Azért a szövetkezetnél bármit meglehet rendelni, mert olcsó árban rövid idő alatt elkészítik és semmi munkát addig ki nem adnak, míg a készítés tökéletes voltáról a szövetkezet bíráló bizottsága meg nem győződött. A szövetkezet, habár a kezdet nehézségeivel küzd és a kemény harcot meglevő külföldi árak rakláiraival és bizományosaival kénytelen megvívni, mégis fejlődik napról-napra. Az árak, melyek némely tárgyaknál a multkor kissé magasak voltak, most a mint arról meggyőződünk, redukáltattak, s így bátran ajánlhatjuk a közönség figyelmébe ezt az áruárusítót.

— **Meghívó.** Kolozsvár város közönsége köréből mindazokat, a kik világitási anyagoknak nagyobb fogyasztói, valamint a kik világitási, fűtési és erő kifejtési célokra olcsó villamos erő, vagy légszuszítógépjének igénybe venni, elértekezletre tisztelettel meghívja Nagy Gábor.

A gyűlés helye a közp. szálloda emeleti díszterme.

Idő febr. 24. szombaton d. u. 4 és fél óra.

Tárgy: 1. Auer-égők magas árai ellen teendő lépések.

2. A kolozsvári légszuszítók szabályozása és méltányos leszállítása ugy világitási, valamint fűtési és egyéb célokra.

3. A villamos erő behozatala esetén a fogyasztás érdekeinek megvédése.

A gyűlésre személyeket szóló meghívók nem adatnak ki. A megjelenésre a lapok útján kértetnek az érdekeltek.

— **Elfogott csendháborítók.** Az éjjeli négy fiatalember éktelen obéogatást vitt véghez Kolozsvár csöndes utcáin. Éjjeli köz- csendháborítás, ez mindennapi dolog. Ha valaki jobban felönt a garatra, mint kellene, s hangosabban beszél, mint rendesen, nyomban beáll a közcsendháborítás. Ebbe a hibába a legjobban nevelésű uri ember is beleesik; épen azért a rendőrség ilyen esetekben elnézéssel szokott lenni. Tisztességtudással megint a lármás embereket s a legtöbb respektálja is a figyelmeztetést — már tudniillik embere válogatja. Vannak másféle esetek is. Négy fiatal ember az éjjeli ugyancsak lármázott s a rendőrség figyelmeztetése mitsem használt. A vége a dolognak az lett, hogy mindnyájukat bekisérték, s minthogy nevét egyik sem akarta bevallani, az őrszobába csukták őket. Telt az idő, az ifjak józanodtak, gondolkodtak és bevallották keltüket. Mind a négy bevallotta, hogy egyetemen hallgató és — román. Hogy milyen nemzetiségű valaki, az utóvégre mit sem jelent; de mégis feltűnő dolog, hogy éjjeli közcsendháborításért legtöbbszor egyetemi hallgatók szerepelnek a rendőrség jegyzőkönyveiben.

— **Az „E. G. E.” szombati vál. ülése** nem 4 órakor, hanem fél négykor fog kezdődni. Az elnökség.

— **Ugron István halála.** A napokban elhunyt Ugron István udvarhelymegyei árvaszéki elnökről egyik helyi lap utján az a hír terjedt el, hogy Ugron István ifju felesége iránti féltékenységből lölte meg magát, a minék következtében aztán pár nappal szenvedést szenvedett. Most Székely-Udvarhelyről írják nekünk, hogy a híresztelés nem felel meg a valóságnak, mert Ugron hosszabb idő óta kinos asztmában szenvedett, mely miatt aludni soha sem bírt, a mi annyira idegessé tette, hogy élete elviselhetetlenné vált. Ez a betegség régebb keletű s már a mult szeptemberben Kolozsváron járt, s itt orvosokkal konsultáltatott betegsége felett, de fájdalom — eredménytelenül. Végre is fegyverhez nyúlt, hogy szenvedéseitől megszabaduljon.

— **Mária Valéria főhercegnő látogatása.** Mária Valéria főhercegnő tegnap délután fél 3 órakor látogatást tett Budapestén Andrassy Aladár grófnál és családjánál, a gróf Andrassy-ut 59. sz. a. palotájában. A főhercegnő udvarhölgye kíséretében hajtattak a grófi palotába, a hol gróf Andrassy Aladár és neje szül. Wenckheim Leontin grófnő fogadták a fenséges vendéget. A főhercegnő közel egy órahosszat időzött az Andrassy-palotában, a hol kíváncságára a Széchenyi Imre gróf családja megjelent a magas vendég üdvözlésére. Az Andrassy-palota előtt az udvari fogat láttára nagyobb tömeg verődött össze, a mely távozásakor zajosan megjelent Mária Valériát.

— **Lelekészválasztás.** Maros-Bogáth község ev. ref. vallásu hívei a napokban lelkészül Pásztohy Dénest, a nagyenyedi egyház fiatal, derék kaplánját választották meg.

— **A levélboríték.** A Párisi „társaság” a régi jó időknek azt a szokását elevenítette fel, hogy nem használ levélborítékot, hanem összegyűjtött levelel párt s ostyával vagy spanyolviaszal leragasztja.

Külön erre a célra készített levélpapirokat hoztak forgalomba mindenféle színben és kétféle nagyságban: a kisebb forma rövid meghívásokra, a nagyobb pedig hosszabb levelekre. Víznyomás jelzi, hogy hol kell behajítani a papírt, hogy a levélnek szép alakja legyen. A levélhez a papír színével egyenlő ostyát vagy pecsétviaszt használnak. Sötét zöld és vörös levélpapírt, ostyát és pecsétviaszt nem is hoznak forgalomba, mert ezekről a nagyon eleven színektől mindenki irtózik.

Az üzleti leveleket persze még mindig borítékban küldik a párisiak is. A boríték-talan levélpapirokat csak magánlevelezésekre használják.

— **A menyasszony tragédiája.** Egy szép fiatal leány tragédiájáról írunk az orosz lapok. A leányka uri familia leánya és jegyben járt egy csinos fiatal legénnyel, ki, miután jó állásra tett szert, oltárhoz vezette a menyasszonyát. Esküvői lakoma közben a menyasszony hirtelen rosszul lett, őrvöngeni kezdett, szemei kimeredtek és izlatozós jaja-gatással összerogyott. Az orvosok vesztettségét konstataáltak. A boldogtalan szülőknek csak akkor jutott eszébe, hogy leányukat a nyáron, egy környékbeli falucskában, hol barátinóját látogatta meg, egy patkány megharapta. Azóta lappangott benne a rettenetes kór s esküvője napján tört ki belőle. A szerencsétlen leány harmadnap meghalt.

— **Ötös lakodalm.** Párját ritkító családi ünnepély folyt le tegnap Szob hont-megyei községben. Az ünnepélyközpontja Dudka József községi bíró volt. E hó 18-án adta férjhez leányát, ugyan e napon házason-dott meg két fia, ő ezüst lakodalmát, apja pedig aranylakodalmát tartotta. A ritka ünnepély a templomban folyt le, a holas egész község intelligenciája megjelent.

— **Nagy sztrájk Berlinben.** Berlinben négy asztalos sztrájk tört ki: Eddig 150 műhelyben mintegy 700 butorasztalos szüntette be a munkát. Követelésük oda irányul, hogy a gyengébb munkások legalább 24 márká hetibért kapjanak és hogy a darabmunka-bér valamennyi munkás számára felemeltes-sék. Az asztalosmesterek egy tegnap este tartott értekezleten elhatározták, hogy e követeléseket visszautasítják. A sztrájkolók egy mai gyűlekezeten mégis tudomásra hozták, hogy mintegy 60 asztalosmester teljesítette a munkások követelését és ezer asztaloslegény tovább dolgozik. A bérmozgalom elkerülhetetlenül a rokoniparágakra is ki fog terjedni.

— **Az osztályorsajáték húzása.** Az osztályorsajáték húzásán a következő számokat húzták ki:

100.000 koronát nyert: 20838.
30.000 koronát nyert: 38928.
10.000 koronát nyert: 10915.
5000 koronát nyert: 4419 78875.
2000 koronát nyert: 1627 29492 33849-
1000 koronát nyert: 18936 31781 34469 82091.

500 koronát nyert: 1135 2320 5006 5778 8982 12480 12154 18503 58888 22385 30464 32300 24952 36149 39039 46730 48000 48078 54287 65690 66038 69752 71079 74656 77932 80969 80381 82860 85058 87125 95651 97791 99975 99639.

— **Külön szobák.** A Harper Review a híres szobákról írva megemlíti, hogy Nilson Krisztina, a világhírű énekesnő, valóban eredeti módon diszittette fel szobájának falait. Tele ragasztotta mind a négyet azokkal a kottákkal, melyeket valaha a különböző országok színpadain énekeltek. Egy angol operatár énekesnek is van ilyen különös szobája, melynek falai az újságokból kivágott kritikákkal vannak beborítva. A jó kritikák piros, a rosszak pedig kék keretben ékeskednek. Azonnal észre lehet venni, hogy a kék szín a tulnyomó. Ez azonban egyáltalában nem bántja a kedélyes művészt. Egy másik különböző szoba levélbélvegyekkel van tapétázva, de olyan is akad, melynek lakója a falakat szín-

házi jegyekkel, pezsgőszámlákkal és játszókártyával fedette be. Egyik londoni szállónak híres szobája az, melynek falai ismert művészek és írók sajátkezü aláírásai borítják. A tradícióhoz híven minden híres ember, aki ebben a szobában lakott, köteles ráírni a nevét a falra. A többi között ott van a Mascagnió, a Sarasateé, a Paderevszkié, a Tostié, a Melbaé és sok más nagy művészé. De mindenesetre legérdekesebb a különös szobák között azé az amerikai milliomos leányé, ki a falakat kőröcsök szerelmes leveleivel aggatta tele.

— **40 fok hideg.** Stockholmból jelentik, hogy a rézhámorairól híres régi bánya-városban, Falunban e hó 11-ikén csaknem hihetetlen, 40 foknyi hideg uralkodott, mely a higanyt is megfagyasztotta a thermométerben. Egész Norvégiában és Svédország legnagyobb részében nagy havazások voltak. Az egész Skandináv-félsziget olyan volt, mintha egy rengeteg halotti lepelbe lett volna burkolva. A vasutakon az összes forgalmat be kellett szüntetni, több vonat a hóban rekedt.

— **Meddig látunk szabad szemmel?** Természetesen tekintetbe kell venni, hogy mily magasról tekintünk alá és milyen a nagysága az illető tárgynak, a melyet nézünk. Tengerparton egy közép-magasságú ember egy tárgyat, a melynek magassága nem haladja meg a 15 métert, 5²/₃ kilométernyire lát. Tizenhat-tíz méter magas helyről a szemünk ugyanannyi kilométer távolságra lát. A föld legmagasabb hegyéről, a Mount Everestről (8840 méter) 320 kilométerig tekinthetünk. Természetes, hogy itt nincs szó az égből felé való nézésről, amelynek a határa végtelen, minthogy szabad szemmel tisztán látjuk a csillagokat, amelyek billió mértföldet látogatnak a földre.

— **Borravalók az angol udvarnál.** A német császári pár egy negyedmilión frank értékű ajándékot vitt magával Windsorba. A szolgaszemélyzetnek természetesen borravalót is ad a császár, — de aránylag keveset, mert az angol udvarnál már a minimumra nyomták le a bor-avaló rendszert. Mikor Ifj. Napoleon Angliában járt, három nap alatt 18.000 ft borravalót osztott ki a szolgaszemélyzetnek. Ezen annyira fölboszankodott az angol királyné, hogy rendeletet bocsátott ki, amelyben megállapítja, hogy az udvari szolgaszemélyzet mennyi borravalót fogadhat el. Ezt a tarifát aztán közölni szokták mihez tartás végett az udvar vendégeivel. A német császári pár e tarifa szerint napokint 600 forint borravalót adhat a szolgaszemélyzetnek.

— **Kézimunkákban járatos fiatal nő elárúsító és pénztörőmő állásra kerestetik.** Feltétel a magyar, német, esetleg a román nyelvet ismerete. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Mulatságok.

A kézdinasárhelyi függetlenségi és 48-as kör f. hó 18-án este dr. Szacsay Gyula elnöksége és özv. Jancsó Dénesné, sz. Pap Ilona urnő védnöksége mellett ugy szellemileg, mint anyagiilag igen fényesen sikerült táncmulatságot rendezett. A bálterem a hozzátartozó helyiségekkel együtt zsúfolásig megtelt. A táncznak, jókedvnek, mulatásnak csak a lámpák fényét elhomályosító reggeli nap-sugár vetett véget.

Levél Torda-Szent-Lászlórlól.

Kedves Szerkesztő ur!

Igazán ugy vagyok vele, hogy nem tudom, hol is kezdjem? Oly sok kellemes, kedvesebből kedvesebb emlék ujul fel előttem, hogy még tapasztaltabb tudósítónak is nem kis fejtörést okozna.

Elárulom itt, hogy a torda-szent-lászlói dalegyet f. hó 17-én tartott hangversenyéről akarok beszámolni. Hát ugy volt a dolog, hogy minket is meghívtak a hangversenyre, — s itt nagy szerényszen az is megjegyzem, — hogy közreműködő tagokul (de nem a dalegyet részére, kell is azoknak ilyen magunkajta díktálnak!) mi csak holmi aprólékos zene-számokat adtunk elő.

Megvallom, oly szép, oly kellemes és igazán művészi tökélyvel, annyi figyelemmel és oda-adással énekel ez a 20—24 felusi kaszát-kapát forgató ember, hogy talán becsületére válnék a Királyhágón tuli fővárosnak is!

Erre nem számítottam. Már rég elvégeztem darabját a dalkar, sőt már a következő szám hősője is az emelvényen állott, s én még mindig azt kérdeztem magamban, hogy hát csak-ugyan Torda-Szt.-Lászlón vagyok-e vagy pedig a kolozsvári Rredoute termében hallgatom a conservatoriumi Schumann-óratiumot? Egyszerre felereszttem. Egy lány női hang kelt süttogva az emelvényről s a mint lassan-lassan, mind viharosabbá vált, ugy tetszett nekem, mintha a muzsa is ünnepet ünni jött volna ide.

Közbe mi is eljátszottunk egy hegedű-quartetet, majd a torda-szt.-lászlói daloskór adta vissza a kontrát egy pár szép kurucz-nótával s mikor egy bájos kisasszony kedves közvetlenség-gel, elfogulatlan varázsszal szavalt el egy szép monológot, olyan kitűnően, hogy alig jutott eszembe, hogy most mi következünk a melodrá-mával. S a hogy ezután a program utolsó előtti pontja gyanánt fellélt a dalkar, hogy magyar népdalokat énekeljen s belekezdett azokba a lágy szívhöz szóló hangokba, — oh ti városiak! — ha magyar népdalokat akartok hallani, csak ezeket az egyszerű emberek hallgassátok meg!

De hátra van még a program utolsó pontja, a tánc. De erről már igazán nem írok sokat, mivel attól félek, hogy objectív vénám cserben hagy. Volt sok szép kedves leány s Iduska meg Katinka, meg X. Y. Z. kisasszonyok, meg az a sok szép piros pozsgás falusi menyecske és leány olyan korrekt négyeseket rendeztek, hogy kincs Kolozsvárt sem lehet különbekezt látni.

De igaz, most veszem észre, hogy itt a szünóra. S egy pillanat alatt terített asztalok hívogatják az embert, s az volt a legboldogabb, a ki minél több vendéget hívhatott meg asztalához. S milyen társaság. S mégis barátságosabb bármilyen elite társaságnál. Sehol egy unalmas pillanat, sehol egy affektáló arc.

Mikor hazatértünk, a nap már felkelésben volt s csak mosolygott... mosolygott Torda-Szt.-Lászlóra. A magyarok Istene bizonyosan diszeke-

déssel nézett le az ő választott népére. Büszke is lehetett reá!!

P. F.

A mocsai polgári olvasókör által folyó hó 11-én egy harmonium beszerzésére rendezett táncmulatság nagyon jól sikerült. Jelen voltak a többek közt: Kovács István kir. táblabíró, Mayer János főszolgabíró, dr. Deli Adolf járási orvos, Dán János körorvos, Mayr Károly körjegyző stb. Felülizettek: Gr. Beldi Kálmán 5 ft, Mayr János főszolgabíró 3 ft 50 kr. Kovács István táblabíró 3 ft 50 kr., Winkler Jakab 50 kr., Sándor István 20 kr., Mayer Károly 1 ft, Kozma Károly 1 ft 50 kr., Fodor Árpád 50 kr., ifj. Rohonczy Zsigmond 1 ft, Dánn János 1 ft, Kutas Sándor, Rosmann János, Gaal Jenő, dr. Deli Adolf, Szabó József, Gabrus József, Csögör Lajos, Csögör Károly 50—50 krt, id. Rohonczy Zsigmond, Vas István, Schedivitz Rudolf 1—1 ft, Schwarcz József 27 kr., Gámcenzi Kristóf 50 kr. Fogadják e nagyellkü adamányokért az egyet hálás köszönetét.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

Nincs restancia.

Budapest, febr. 22.

A mult év május havában Széll Kálmán belügyminiszter keményhangu leiratot küldött Zalavármegyéhez, melyben dorgáló szavakkal leczkértette meg a vármegyét az árvaszéki elhanyagolt ügyei miatt. Fölemlítette a leirat, hogy az árvaszéki ügyeknél az egész országban 56 ezer darab van hátralékban s ebből csupán Zalavármegyére 14 ezer restancia esik. Meghagyta a miniszter, hogy a bajt minél előbb orvosolják s az eljáró közegek ellen minden legkisebb mulasztásért fegyelmi uton, teljes szigorral járjanak el. A leiratot leverten hallgatta a vármegye plénuma s a közgyűlés kimondta, hogy a leiratot tudomásul veszi, de kivételes intézkedéseket nem tesz, mert az akkori viszonyok között erre nem látott okot.

Mint értesülünk, Zalavármegye most jelentést tett a kormányknak arról, hogy az összes hátralékos ügydarabok fel vannak dolgozva és pedig a nélkül, hogy rendkívüli segélyeszközöket vettek volna igénybe.

Pártszervezés.

Miskolcz, febr. 22.

A miskolczi szabadelvűpárt vezetői-bizottsága tegnapi ülésében elhatározta, hogy márczius hóban nagy pártgyűlést tart, a melyen a volt nemzeti pártnak beolvadása folytán a pártvezetőségre nézve tisztújítást tart és ezen alkalommal megünnepelni kívánja a szabadelvűpárt huszonöt éves fennállásának a jubileumát is.

A háboru.

London, febr. 21.

A Reuter-ügynökség jelenti Wind-sorból: A városi tanács mai ülésén közölték, hogy az itteni kastélyba, hova a királynő tegnap megérkezett, Lady-smith felszabadításának híre érkezett. A Reuter-ügynökség ehhez megjegyzi, hogy a hadügyi hivatalban tett kérdésére azt válaszolták, hogy a hivatalhoz nem érkezett a hír megerősítése és annak nem adnak hitelt.

London, febr. 22.

A legujabb sürgöny a harcztérrel így szól:

Keresztül törtük a Ladysmithet ostromló burok harczenalát.

A burokat megfutamtottuk annyira, hogy az ellenséges tábor egészen beláthatottuk.

Ladysmithben a hangulat lelkes.

London, febr. 22.

Egy ujabb távirat szerint az angolok Cronjet és hadseregét Paarde hegy-nél körülzárták.

London febr. 22.

A Reiter ügynökség jelenti Preto-riából Lorenze Marqueren át tegnapi kelettel:

Sok polgárt a határon való szolgáltatással és számos önkéntest fényleges szolgálatra behívtak.

A hadügyminiszterhez ma reggel érkezett tudósítás szerint, tegnap Koodovs-rand közelében az angol csapatokkal, melyek körül akarták zárni Cronje táborát, ütközet volt.

Az angolokat visszaverték.

Devt tábornok jelenti:

A Pardeberg és Koodovsrand közt folyt harcokban, melyekben a burok elfoglaltak több kopjet, melyeket az

angolok megszállva tartottak, az angolok veszteségi kimutatása még nem teljes. A veszteségi kimutatás szerint 9 tiszt elesett, 39 megsebesült, vagy eltűnt.

London, febr. 22.

Robert tábornoknak Paardenbergben 20-án kelt távirata jelenti:

Kurz és Macdonald tábornokok 16 és 18-ika közt folyt harcokban megsebesültek. **Macdonald nagyon veszélyesen sérült meg.**

London, febr. 22.

Cronje seregének sorsáról még mindig nem érkezett megbízható hír.

Azok a szenzációs híresztelések, melyek eddig Cronjeről forgalomba hozattak, legalább eddig **koholmányoknak bizonyultak.**

A hadügyminiszterium végtelen hosszú listáját közli azoknak a tiszteknek, kik szombatn a Paarde hegy mellett vívott csatákban elesetek, vagy megsebesültek, de magukról, a harcokról, nem közöl részleteket.

Országgyűlés.

Bpest, febr. 22.

A képviselőház mai ülésén folytatták a belügyi tárca költségvetésének általános tárgyalását.

Az első szónok Visontai Soma Ugron-párti volt.

Beszédében erősen kikelt az erkölcsstelen szindarabok ellen, melyekkel az utóbbi időben különösen el vannak árasztva a budapesti színházak.

Élénk színekkel ecseteli, hogy egy színháznál, legyen az magánvállalat is, nem szabad, hogy csak a pénz domináljon.

Ma, ugymond, hiában keresünk az előadott darabokba hazafiságot, igazi belső tartalmat, mert a legtöbb csak a külső hatásra van építve. Nemcsak erkölcsstelenek a legujabb termékek, hanem üresek is. Kívánja, hogy ez egészségtelen áramlattal szemben a kormány tegye meg a kezdeményező lépéseket, mert maholnap, ha nem siet vele, késő lesz.

Hosszasan szól az általános titkos választásról s követeli ily irányban a választás reformját.

Gunyosan emlékezik meg Wekerléről, ki a demokrata körben felolvasást tart, de azért nagy ellensége az általános titkos választásnak.

Justh: És a gentry kaszinóba nem vesz fel zsidót.

Beszédét azzal végzi, hogy nem fogadja el a tételt.

Széll Kálmán igen röviden reflektált Visontai beszédére.

Kijelentette, hogy a törvény alapján kiterjeszti a választást, de nem korlátlanul.

Ezután a belügyi tárca költségvetését általánosságban megszavazták s áttérték a részletekre.

Több felszólalás után az egyes tételeket elfogadták.

Az ülés végén Boda Vilmos interpellált.

Az ülés ma 1 órakor ért véget, mivel Széll az iparművészeti kiállításra ment a királyt fogadni.

A Reichsrathból.

Bécs, febr. 22.

A Reichsrath ma megnyílt. A karzatok, termek zsufolva. Körber miniszterelnök elmondta programbeszédjét, melyet néha zugással, néha tetszéssel fogadtak.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Tánciskola.

Azon okból, hogy a tánc-czikklus ne nyuljék be a rendes iskolai vizsgák idejébe; jövő hó, az az **márczius 1-én** magán házakban és intézetekben a tanítást megkezdem. Ha a Colone-ok összeállításánál velem parancsolni kegyeskednek, lakásom Nagymalom utca 7. szám, Szászák kocsijáráros házában.

Tisztelettel

MAJOR JÓZSEF,

okl. táncmester.

Jó családból való fiu tanulóknak felvétetik Bittó Rezső fediváltizletében.

(2—3)

Bittó Rezső.

